



# Leven Op een Waakvlam

## Theatermaakster Annelore Kodde (38) kruipt onder de huid van een illegaal bestaan

### LIEFDE VOOR TEKST

Ze is geboren in Duitsland: Göttingen. En hoewel ze er maar tot haar vijfde heeft gewoond – toen haar vader overleed kwam het landbouwingenieursgezin terug naar Nederland – spreekt ze nog vloeiend de taal van onze oosterburen. En behield ze die typisch Duitse liefde voor tekst: ‘In Duitsland groeien kinderen op met klassieke teksten en hoorspelen.’ Nog steeds leest ze bijna iedere dag een boek, bij voorkeur biografieën. ‘Als meisje vond ik het al geweldig dat ik door te lezen kon ontsnappen aan de werkelijkheid en tegelijkertijd erop kon inzoomen. Ik begreep het leven en voelde mij begrepen, tot aan de laatste pagina.’ Teksten liggen ook altijd aan de basis van de voorstellingen die Annelore Kodde (1971) tot nu toe heeft geregisseerd. ‘Ik ben niet iemand die via improvisatie tot een voorstelling komt.’ Die teksten kunnen toneeldrama’s zijn zoals *Eerste bloei* (2003) van Peer Wittenbols en *Vet Varken* (2007) van Neil LaBute. Maar even zo goed filmbewerkingen zoals *Kleine Teun* van Alex van Warmerdam (2008) en *Interiors*

(2007) van Woody Allen. Of boekbewerkingen, zoals *Boven is het stil* (2009) van Gerbrand Bakker.

### ZOEKEN NAAR TAAL

Kodde heeft dus al een aantal voorstellingen geregisseerd. Met succes. Bij Het Vervolg in Maastricht, bij De Queeste in Vlaanderen, Toneelgroep Oostpool in Arnhem en Het Nationale Toneel in Den Haag waar ze begon als dramaturg na haar studie Theaterwetenschap. Toch wil Kodde nu in de omgeving van Utrecht, al achttien jaar haar woonplaats, zelf een aantal voorstellingen op de rails zetten. Producties over mensen die leven op een waakvlam en naar taal zoeken om hun smeulend onbehagen onder woorden te brengen. Waarin boeren vrede proberen te hebben met hun lauwwarme manier van leven of waarin personages een waterval aan woorden inzetten als rookgordijn om niet te hoeven luisteren. In Ingrid Melman, theaterprogrammeur van De Lieve Vrouw in Amersfoort, vond Kodde een krachtig klankbord voor haar ideeën. En nu staat de eerste coproductie op de planken: *In Duisternis* van de

tekst: Annette Embrechts

foto: Paul Hoes

## In Ingrid Melman, theaterprogrammeur van De Lieve Vrouw in Amersfoort, vond Kodde een krachtig klankbord voor haar ideeën.

Zweedse auteur Henning Mankell (vertaald door Karst Woudstra) met Hans Hoes en Roos Eijmers in de rol van ondergedoken vader en dochter. Veel lezers kennen Mankell van zijn beroemde Wallander-thrillers. Ook Kodde kende zijn boeken, geluisterd via Duitse hoorspelen. Maar pas recent ontdekte ze dat hij ook toneelwerk had geschreven. ‘Mankell is als politiek activist sterk betrokken bij Afrika. In dit stuk duikt hij diep in hoofd en ziel van illegalen die hun verstand kwijt raken omdat ze brutaal zijn afgesneden van hun verleden en geen bestaansrecht krijgen in een nieuw domein.’

### MELKEN IN AFRIKA

Kodde kwam op het idee om deze snelkookpan vol gemoedstoestanden op toneel te brengen, nadat ze met haar peetoom – net als haar vader landbouwingenieur – naar Oeganda was gereisd. Ze trokken langs weeshuizen, opleidingen en ziekenhuizen om landbouwprojecten te ondersteunen. Kodde organiseerde een melkwedstrijd onder vrouwen, met Friese koeien. Ze mag dan wel in Duitsland geboren zijn, door haar aderen gutst nog steeds het Zeeuwse boerenbloed van haar (groot)ouders. ‘Ik voel mij altijd het meest senang op het platteland.’

### THEATER IN NEDERLAND

In Afrika begon ze te twifelen aan haar beroep als theatermaakster. ‘Heeft het wel zin om in het rijke Westen toneel te maken over fictieve problemen, terwijl in Afrika het water de mensen tot de lippen staat?’ Eenmaal terug in Utrecht begon ze haar vak te bevragen. Om tot de conclusie te komen dat het belangrijk blijft om hier geëngageerd repertoire op toneel te brengen. Dus blijft Kodde zoeken naar teksten over mensen ‘met een randje’, stommelaars. Mensen die onbewust worstelen met hun plek in het leven. ‘Ik heb een geadopteerde broer die autistisch is. Het is fascinerend om te zien hoe iemand die zich niet gemakkelijk kan uiten antwoorden zoekt op existentiële vragen. Daar wil ik theater over maken. Want een missionaris. Dat ben ik niet.’

Première

## In Duisternis

DO 28 (TRY-OUT), VR 29 (PREMIÈRE),  
ZA 30 OKTOBER, 20.30 UUR, TONEEL

Annelore Kodde



De Zweedse schrijver Henning Mankell schreef dit aangrijpende verhaal over twee vluchtelingen. Aangekomen in een vreemd land vechten vader en dochter om hun bestaansrecht. Waar blijven de mensensmokkelaars met de papieren? Morgen gaan ze verder, bezweert vader. Maar de dag van morgen is al angebroken, weet de dochter. Er zal niemand komen. In één donkere, doorwaakte nacht begint de vertrouwde rolverdeling tussen vader en dochter te kantelen. Het verhaal wordt in een vertaling van Karst Woudstra gespeeld door Hans Hoes en Roos Eijmers. De Utrechtse regisseur Annelore Kodde heeft mooie voorstellingen gemaakt bij o.a. Toneelgroep Oostpool en Theatermakersgroep De Queeste. Ze wil zich nu meer gaan manifesteren in het Utrechtse. Met deze coproductie biedt De Lieve Vrouw haar een podium om dit te realiseren.

regie Annelore Kodde, tekst Henning Mankell,  
vertaling Karst Woudstra, spel Hans Hoes en Roos Eijmers  
> entree € 14,00, € 11,50 (De Lieve Vrouw Pas)

CO  
productie